

CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

תאריך: 28.12.16

בתשובה נא לציין: 96254

לכבוד

היחידה הארצית לחקירת סוהרים
משטרת ישראל

קריית הממשלה, רח' הרצל 91

רמלה

פקס 08-9189410

לכבוד

מר אורי כרמל

מנהל מח"ש

רח' הרטום 8, ת"ד 45208

ירושלים 91450

פקס 6467794

שלום רב,

הנדון: הקטין _____ טהה ת"ז _____,

ממחנה הפליטים שועפת -

תלונה נגד שוטרים וסוהרים בחשד להפרות חמורות של הדין כלפי

קטין במהלך מעצרו במתקן המעצר במגרש הרוסים

עניינה של התלונה שבנדון בחשדות כלפי שוטרים וסוהרים בגין רצף של מעשי אלימות חמורה, התעללות העולה כדי עינויים, ושימוש באמצעים אסורים כלפי קטין במהלך אחזקתו במשמורת חוקית במתקן המעצר במגרש הרוסים. יודגש: שוטרים וסוהרים חשודים במעשי אלימות זדוניים ומבישים בקטין _____ במהלך החזקתו במתקן המעצר במגרש הרוסים במשך 33 ימים. פירוט המעשים אינו מופרד בהתאם לשיוך הארגוני של הפוגע – שוטר או סוהר; זאת משום שברוב הפעמים הופעלה האלימות כלפיו בצוותא על ידי שוטרים וסוהרים.

שני גורמי החקירה - מח"ש ויח"ס - מתבקשים להידרש לכל אחד מאירועי האלימות המפורטים להלן, בביצועם חשודים שוטרים וסוהרים. מעשים מבישים אלה, שהם אסורים בעליל, ועוברים ברובם את הרף של התעללות ועולים כדי עינויים, נעשו כלפי _____, עצור קטין חסר ישע הנתון למשמורתם, וזאת תוך הפרה בוטה של דיני המעצר והחקירה החלים כלפי קטינים. אנחנו סבורים שבנסיבות המתוארות יש להיערך מראש ולהורות על ניהול החקירה בידי גורם שימנע את המצב המוכר והשכיח בנסיבות כאלה, בו מגולגלת התלונה מגורם אחד לשני עד למסמוס החקירה.

1. הקטין ____ טהה, יליד 22.6.2001, קטן גוף ורזה בן 14.5 שנים בעת מעצרו, תושב מחנה הפליטים שועפת, הסגיר עצמו לידי שוטרים בבוקר יום ה- 29.1.16, במחסום מחנה הפליטים שועפט. זאת לאחר שמהמטרה התקשרו להוריו בדרישה שיעשה זאת. משם הובילו אותו שוטרים למגרש הרוסים בירושלים.

2. סמוך לאחר הגעתו לבית המעצר במגרש הרוסים ____ נלקח ל"חדר מתחת למדרגות". שם, בנוכחות אנשים רבים, שזהותם אינה ידועה לו, כולל נשים במדים, ולמרות התנגדותו מחמת הבושה, ובמיוחד בשל נוכחות הנשים, הכריחו אותו לפשוט את כל בגדיו. וכשהוא ערום לגמרי בפני כל הקהל המתגודד סביבו, וצופה בו דרשו ממנו לקפץ בפניהם, "לרדת ולעלות". כשעשה זאת צחקו.

יודגש: רק לאחר אירוע זה, ____ נקלט במתקן המעצר, צולם, נערך עליו חיפוש בערום בנוכחות סוהר אחד, ונמסרו לו פריטי ציוד. ומשכך, ברור שמתקיים חשד מבוסס ביותר שהפשטת הילד בפומבי ואילוצו להתנועע בפניהם בצורה מבזה ומשפילה מהווה התעללות מינית בוטה בנסיבות מחמירות. וזאת ארגנו לעצמם לובשי מדים, שוטרים וסוהרים להנאתם הפרטית.

ואם לא די בכך, לאחר שפקדו עליו להתלבש במהירות דרשו ממנו לעמוד על רגל אחת כשפניו אל הקיר. אם מעד או סובב את פניו צעקו עליו.

במכלול מעשים אלה כל הנוכחים תקפו את ____ בנסיבות מחמירות, התאכזרו כלפיו, השפילו וביזו אותו והתעללו בו להנאתם.

מעשי הנוכחים מהווה הפרה בוטה של האיסור בדבר הפעלת יחס אכזרי לא אנושי ומשפיל העולה כדי עינויים. אלה אסורים באופן מוחלט. התעללות זו חמורה במיוחד משום שנעשתה בצוותא חדא בידי שוטרים וסוהרים כלפי קטין בן ארבע עשרה וחצי, חסר ישע לחלוטין וזאת בידי אנשי מרות המופקדים על פי-דין על הבטחת שלומו וביטחונו ואשר מחובתם החוקית להגן עליו מפני פגיעות מיותרות. **הנכם נדרשים לחקור אירוע נתעב זה בקפידה יתרה, ולמצות את החקירה עד תום.**

3. לאחר אירוע ההתעללות הפומבית וקליטתו במתקן המעצר הוכנס ____ לחדר החקירות. חוקר, שזהותו אינה ידועה ל____, אפשר לו מפגש עם עו"ד. בתחילת החקירה הזכיר כנראה החוקר את זכות השתיקה; אולם, בניגוד להוראה מפורשת בחוק, אזכור זכות השתיקה נעשה בצורה לא ברורה ועל כל פנים מבלי לוודא שהמשמעות של זכות זו מובנת לעצור כה צעיר. ____ הבין שהוא חייב לשתוק, זאת אומרת לא לדבר בכלל. כתוצאה מכך הוא לא השיב לשאלות החוקר. בתגובה צעק עליו החוקר דפק על השולחן ודרש שיענה; וגם לאחר שהילד הסביר שאינו עונה מפני שזה עתה דרש ממנו לשתוק, ציווה עליו החוקר **להודות** בכל הנטען כלפיו, ואיים עליו, שאם לא יודה יתפור לו תיק שיפיל אותו לכל החיים. מנגד פיתה אותו בהבטחה, שאם יודה ישוחרר.

יודגש: החוקר דרש מ____ להודות, לא למסור את גרסתו שלו. עולה שיידוע בדבר זכות השתיקה, חובה מפורשת על-פי חוק, נעשה למראית עין בלבד ותוך איונה המוחלט באמצעות הדרישה להודות מיד במיחוס לו; על כל פנים מבלי לתת את הדעת לכך שהנחקר הוא קטין והכרחי לוודא שהבין את משמעות הדברים. התנהלות זו של החוקר מסכלת למעשה את תכלית ההודעה בדבר זכות השתיקה תוך פגיעה ממשית בזכות הקטין העצור.

4. החקירה הראשונה נמשכה שעות. במהלכה סירב החוקר לבקשת ____ לקבל אוכל ושתייה; וזאת כשהוא עצמו שותה מיץ בהנאה מופגנת ומתגרה. בקשתו של ____ ללכת לשירותים סורבה אף היא ובמפורש הותנתה בכך שיודה בנטען כלפיו. בסיום החקירה כבל החוקר את ידיו של ____ לאחור והידק את האזיקים בצורה מכאיבה במיוחד. בכך הפר החוק את הוראות החוק בדבר כבילת קטינים. התנהגות זו של החוקר עולה כדי התעללות אסורה על-פי דין.

5. ____ נחקר כשמונה פעמים במהלכן הופעל עליו אמצעי חקירה לא לגיטימיים נוספים, כגון: קללות גסות ואיומים מניעת מזון ומניעת גישה לשירותים כדי לאלצו להודות במיחוס לו. כעניין שבשגרה נהג החוקר לקלל את ____ ולאיים במעצר אמו, אביו ואחיותיו אם לא יודה, ולהבטיח, שאם יודה ישוחרר, או יזכה בעונש קל מאד.

6. ____ לא ידע למסור האם החקירות שעבר צולמו והוקלטו. אולם, הוא ציין שבמהלכן הקפיד החוקר להושיב אותו תמיד מתחת לסוג של מנורה בתקרה. יחד עם זאת בכל הפעמים שהוכה, נעשה הדבר רק מחוץ לחדר החקירות ואף פעם לא בתוך החדר.

7. יצוין, ש____ הוחתם על הודעות בשפה העברית שאינו מבין. כשביקש לדעת על מה הוא חותם השיבו לו, אך הוא סבור שהחוקר שיקר ומסר לו דברים שונים מאלה עליהם הוא חתם. זאת משום שכפי שנמסר לו, בכתב האישום מופיעים דברים שונים מאלה שציין החוקר וגם דברים ש____ טוען, שכלל לא אמר. כך לדוגמא, נרשם שאמר כי הוא מתכוון להתאבד, למרות שלדבריו מעולם לא אמר זאת.

8. כעניין שבשגרה התייחסות הגורמים הפועלים במגרש הרוסים במגעם עם עצורים קטינים – שוטרים, חוקרים סוהרים ואנשי יחידת נחשון, כלפי ____ , כמו גם בנוכחותו, כלפי קטינים וילדים צעירים אחרים, הייתה רוויה באלימות פיזית ומילולית. המפגשים עם גורמים אלה, בין אם פעלו בתפקיד ובין אם התגודדו סביב הקטינים שלא בתפקיד מבלי שתהיה להם סיבה לפנות אליהם, היו מלווים בהפחדות, באיומים, בקללות גסות במיוחד, בהתעללות ובענישה לא מידתית.

9. כשהוחזר למגרש הרוסים מדיון בבית המשפט, למיטב זכרונו בהארכת המעצר הראשונה, שאל אחד הסוהרים את ____ : "אתה מחבל?" ____ , שאינו דובר עברית ולא הבין במה מדובר ענה: "כן". הסוהר לקח אותו לאותו אזור של הבניין "מתחת למדרגות" שהוזכר לעיל, דרש ממנו להתפשט והניף את האלה שבידו כדי להכותו. ____ המבועת קפא מפחד. המכה לא נחתה. הסוהר הורה לו להתלבש.

סוהר זה חשוד בתקיפה מינית חמורה של קטין חסר ישע, העולה כדי עינויים. מעשה אסור באופן מוחלט.

הנכם נדרשים לחקור אירוע זה בקפידה יתרה ולמצות את החקירה עד תום.

10. אירוע אלים אחר, התרחש כאשר ____ הוצא החוצה למקום חשוך ללא מצלמות, ובין סוהרים רבים אזקו את ידיו לאחור והרימו אותן למעלה, ומספר מהנוכחים היכו אותו "מכות רצח" מבלי שיוכל להתגונן. אחד מהם פצע את ____ בפניו עם הטבעת שעל ידו. למחרת אירוע זה הובא ____ לבית המשפט. ____ מסר לעורך דינו את שעוללו לו הסוהרים ומסר לנו, כי ידוע לו שהשופט, שראה את פניו הפצועות והנפוחות, התייחס לכך.

הנכם נדרשים לחקור אירוע זה בקפידה יתרה ולמצות את החקירה עד תום.

11. וגם זאת: סוהר שבר ל ____ סיגריה שביקש לחלוק עם חבר למעצר. התערבות שרירותית של סוהרים ביחסי רעות בין עצורים קטינים, אינה מידתית אינה אנושית ואינה ראויה.

12. בפעם אחרת אחד מאנשי החוליה קילל את הקטינים והתייחס במיוחד לילד קטן אותו האשים באונס אחותו. על כך הגיב ____ בכעס כלפי הסוהר. סוהר אחר בירר עם ____ במה העניין ולאחר מכן כעונש כלא אותו בבידוד בחדר ריק לחלוטין ובו שירותים מצחינים, וזאת עד למחרת היום. כל אותו הזמן, בשיא החורף, יכול היה ____ לשבת על הרצפה הקרה והחשופה.

לפני כליאה זו הובא ____ בפני קצין. הלה העניש אותו בשלילת הזכות לביקורי משפחה. שלילת הזכות לביקורי משפחה מקטין בן ארבע עשרה וחצי בנסיבות כאלה, על פניו אינה מידתית ואינה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק.

הנכם מתבקשים להידרש לעניין הפעלת ענישה כלפי עצורים קטינים, שפגיעתה בהם חמורה במיוחד. מתעורר חשד, שענישת עצורים קטינים בבית המעצר מבוצעת בהפרת הדין גם בידי מי שלא הוסמכו לכך ובאופן לא מידתי: נקטת ביד רחבה, אינה הולמת לגילם של הנענשים ולא למעשה בגינו הם נענשים.

מצבור מעשי האלימות, התעללות רצופה, שפעמים אף עולה כדי עינויים, בקטין בן ארבע עשרה וחצי, בעשייתם חשודים סוהרים ושוטרים במשמורתם היה נתון בבית המעצר במגרש הרוסים, הם מעשים אסורים בהחלט לפי כל דין ומצביעים על כשל חמור ביותר שפשה בקרב הגורמים הפועלים במתקן המעצר במגרש הרוסים ובאים במגע, בתפקיד ושלא בתפקיד, עם העצורים הקטינים. תרבות נפשית זו חובה לשרש.

אשר על כן מתבקשים מח"ש ויח"ס (וכאמור, אנו סבורים שיש לנהל את החקירה באופן שימנע העברה חסרת תוחלת מגורם לגורם) לחקור כל אחד ואחד מן האירועים המתוארים בשקידה ראויה – באופן ענייני, יעיל וממצה. חומרתו היתרה של מכלול הפרות, ובמיוחד הפרות שעניינן באיסור המוחלט בדבר התעללות ועינויים כלפי עצורים, מקל וחומר עצורים קטינים, מחייבת לטעמנו לפעול ללא דיחוי ובנחישות

למיגור ההתנהגות הזו ולמיצוי הדין עם המעורבים בהתנהגות האכזרית בין במעשה
ובין במחדל.

הואילו נא לעדכן בדבר פתיחת החקירה ובדבר תוצאותיה.

בכבוד רב,

חנה מטרס - עירון, עו"ד
המוקד להגנת הפרט

לוט : ייפוי כוח